

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
016/24	Administrasjonsutvalget	31.05.2024
038/24	Formannskapet	06.06.2024
056/24	Kommunestyret	18.06.2024

Nedtrekksplan 2024-2027

Kommunestyret- 056/24:

Vedtak:

1. Nedtrekksplanen som er beskrevet i dette dokumentet vedtas, med følgende endringer:
 - a. Kutt i kreftkoordinatorer gjennomføres kun delvis, slik at kuttet reduseres fra kr 2 000 000,- til kr 1 000 000,-.
 - b. Kutt i elevloser gjennomføres ikke.
 - c. Stenging av isbanen gjennomføres ikke.
 - d. Forslag om reduksjon i tilskudd til Fontenehuset, å avvikle støtten til Generasjon M, å avvikle støtten til «I jobb» og å ikke videreføre avtale om seniorsenter, gjennomføres ikke.
 - e. Kutt i disposisjonspost for utvalget UIK reduseres til kr 230 000,-, slik at ny sum på disposisjonsposten blir kr 550 000,- for årene 2025-2027. Inneværende år kuttet det kun med kr 50 000,-.
 - f. Nye eller økte kutt, eller økte inntekter gjennomføres som følger:
 - i. Det reduseres med en møterekke hvert år fremover, med en anslått besparelse på kr 450 000,- årlig.
 - ii. Telefongodtgjørelse til utvalgsledere og gruppeledere fjernes, til en besparelse på kr 100 000,- årlig.
 - iii. Kutt i aktivitetsavdelingen økes med kr 2 550 000,-, til totalt 4 250 000,-.
 - iv. Det brukes ikke penger på å anlegge nye fartsdumper i perioden, med en besparelse på kr 200 000,- årlig.
 - v. Festivalen Sin kuttet med kr 100 000,- årlig.
 - vi. Det iverksettes eiendomssalg for minimum kr 70 000 000, der inntektene skal gå til å nedbetale lån med høyest kostnader. Anslått reduksjon i rente- og avdragskostnader er kr 2 150 000,- i 2025 og kr 4 300 000,- i årene 2026 og 2027.
 - vii. Det legges inn en forventet overføring fra MKE og MH på til sammen kr 3 000 000,- i 2024, og 4 300 000 fra 2025-2027, under forutsetning av positive styrevedtak.
2. Følgende prinsipper legges til grunn for videre nedtrekksprosess, frem mot budsjett- og økonomiplanprosess til høsten:

- a. Målet med denne prosessen skal ikke kun være å oppnå balanse, men på sikt skape et driftsmessig overskudd. Dette overskuddet skal gi handlingsrom som gjør det mulig å kunne følge opp flere av de politiske prioriteringene som ble vedtatt i økonomiplan 12.12.23, herunder kutt i eiendomsskatt, svømmehall på Nøkkeland og andre satsinger.
- b. Forebyggende arbeid skal prioriteres bevart så langt det er mulig.
- c. Man skal forsøke å unngå kutt som forårsaker nedleggelse av tilbud som ikke enkelt kan settes i gang igjen.
- d. Tiltak som vil svekke kommunens omdømme bør vurderes særskilt.

Kommunedirektøren skal vurdere muligheten for at funksjonen som pårørendeadministrator etableres i et pårørendesenter, og at stillingen inngår i et utstrakt samarbeid med ideelle og frivillige organisasjoner.

Posisjonens forslag til nedtrekk				
<i>Tall i hele tusen</i>	2024	2025	2026	2027
HM - Avvikle ALIS stillingene	-600	-1 300	-1 300	-1 300
HM - Avvikle handling for brukere	-100	-800	-800	-800
HM - Avvikle utkjøring av mat	-300	-500	-500	-500
HM - Heve terskelen for å få hjelp	-300	-11 000	-11 000	-11 000
HM - Legge ned 1 fysioterapeutstilling	0	-400	-400	-400
HM - Legge ned helsefagarbeider stilling innen rehab i hjemmet	-200	-700	-700	-700
HM - Legge ned Melløs sykehjem	0	-18 000	-42 000	-42 000
HM - Legge ned stilling som eldrekonulent	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
HM - Legge ned stillingene som kreftkoordinatorer.	0	-1 000	-1 000	-1 000
HM - Redusere aktivitetsavdelingen	-300	-1 700	-1 700	-1 700
HM - Ta betalt for ikke-avlyste oppdrag	-50	-300	-300	-300
SUM Helse og mestring	-2 850	-36 700	-60 700	-60 700
BHG - Flere tellinger av barn i private barnehager		-1 000	-1 000	-1 000
BHG - Redusere åpningstider 30 minutter per dag		-1 000	-1 000	-1 000
BHG - Stenge en ekstra uke om sommeren		-1 000	-1 000	-1 000
KAM - Avvente iverksetting av utekontakter	-1 200	-1 600	-1 600	
KAM - Avvente iverksetting pårørendesenter	-500	-800	-800	
KAM - Avvikle Christian Frederik-dagene		-300	-300	-300
KAM - Avvikle den kulturelle velkomstpakka	-175	-350	-350	-350
KAM - Avvikle Hedersfesten		-200	-200	-200
KAM - Avvikle utvalgets disposisjonspost	-50	-230	-230	-230
KAM - DKS - lokale midler	-650	-350		0
KAM - Gjennomgang av driftstilskudd/ tilskudd til frivillige og kulturmidler				
Avvikle støtten til Fellesskap for mat	0	-1 455	-1 455	-1 455
Avvikle tilskudd til Evangeliesenteret	0	-200	-200	-200
Ikke økning i drifts- og aktivitetsstøtte til lag og foreninger	0	-160	-260	-260
Reduksjon i tilskudd til Moss Pride	0	-100	-100	-100
KAM - Kutte tiltak leve hele livet	-1 020	-1 020	-1 020	-1 020
Skole - 3 ukers feriestengt SFO og oppstart sfo året 1.august	0	-1 000	-1 000	-1 000
Skole - Avvikle kulturopplevelser SFO	-500	-500	-500	-500
Skole - Gratis sfo 3G		-4 000	-4 000	-4 000
Skole - Redusere åpningstid SFO - harmonisere		-400	-800	-800
Skole - Søskenmoderasjon sfo		-700	-700	-700
SUM Kultur, oppvekst og aktivitet	-4 095	-16 365	-16 515	-14 115

KTEK - Asfaltering	-300	-300	-300	-300
KTEK - Brovedlikehold	-250	-500	-500	-500
KTEK - Div. uspeisifisert utbedringer vei og trafiksikkerhetstiltak	-500	-1 000	-1 000	-1 000
KTEK - Feiing	-150	-150	-150	-150
KTEK - Kantklipp	-100	-100	-100	-100
KTEK - Lapping av slaghull	-75	-75	-75	-75
KTEK - Reduksjon vintervakt	-100	-200	-200	-200
KTEK - Utskifting av kantstein	-75	-75	-75	-75
MILJØ - Beskjæring/skjøtsel	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Friluftstoletter	-300	-300	-300	-300
MILJØ - Handlingsplan parkering - tiltak som ikke gjennomføres	-200	-500	-500	-500
MILJØ - Lekeplasser	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Ny belysning skateparken etc	-300	0	0	0
MILJØ - Reduksjon sommervakt renovasjon	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Sommervikariat for de med spesielle behov og utfordringer	-375	-700	-700	-700
MILJØ - Utleie av kommunal grunn - øke satser	0	-50	-50	-50
MILJØ - Utleie av kommunale parker	0	-100	-100	-100
MILJØ - Vedlikehold av stier	-100	-100	-100	-100
PMT - Støtte til dekning av byggesaksgebyr for lag og foreninger avvikles	-100	-100	-100	-100
SAMF - Klimasatsmidler	-400	0	0	0
SUM Plan, miljø og teknikk	-3 925	-4 850	-4 850	-4 850
Nye nedtrekk				
Det reduseres med en møterekke hvert år fremover		-450	-450	-450
Telefongodtgjørelse til utvalgsledere og gruppeledere fjernes		-100	-100	-100
Kutt i aktivitetsavdelingen økes		-2 550	-2 550	-2 550
Det brukes ikke penger på å anlegge nye fartsdumper		-200	-200	-200
Støtten til Festivalen Sin kuttes		-100	-100	-100
Eiendomssalg på 70 mill, reduserte lånekostnader		-2 150	-4 300	-4 300
Overføring fra MKE og MH	-3 000	-4 300	-4 300	-4 300
SUM nye nedtrekk	-3 000	-9 850	-12 000	-12 000
SUM total	-13 870	-67 765	-94 065	-91 665

4. Følgende endringer i investeringsbudsjettet 2024 vedtas:

Sum endring investeringsutgifter	- 40 250
Redusert bruk av momskompensasjon grunnet endringer i investeringsprosjekter	7 211
Redusert bruk av lån	33 039
Sum endringer av finansposter, tilskudd, momskompensasjon og bruk av lån	40 250

5. Moss kommune (bykasse reduserer låneopptaket med 33 039 000 kroner og tar opp inntil 238 909 000i lån til finansiering av investeringer jamfør kommunelovens § 14-15 første ledd. Ubrukte lånemidler benyttes til finansiering der lån er opptatt tidligere.

6. Det bestilles en egen sak til Kommunestyret hvor Kommunens anledning til å overføre verdier fra kommunale foretak blir vurdert juridisk. Dette gjelder spesielt for Moss Havn. Saken fremmes før neste behandling av budsjett- og økonomiplan.

Innstilling fra Formannskapet - 06.06.2024 - 038/24

Saken oversendes Kommunestyret uten realitetsbehandling.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

1. Nedtrekksplanen som er beskrevet i dette dokumentet vedtas
2. Det foreslås følgende endringer i driftsbudsjettet i 2024:

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	5 795
Kommunalområde helse og mestring	2 850
Kommunalområde plan, miljø og teknisk	4 175
Fellesposter drift	- 26 630
Sum disponering	- 13 810
Buk av disposisjonsfond	13 810
Til disponering	13 810

3. Det foreslås følgende endringer i investeringsbudsjettet for 2024:

Sum endring investeringsutgifter	- 40 250
Redusert bruk av momskompensasjon grunnet endringer i investeringsprosjekter	7 211
Redusert bruk av lån	33 039
Sum endringer av finansposter, tilskudd, momskompensasjon og bruk av lån	40 250

4. Moss kommune (bykassa) reduserer låneopptaket med 33 039 000 kroner, og tar opp inntil 238 909 000 kroner i lån til finansiering av investeringer jamfør kommunelovens § 14-15 første ledd. Ubrukte lånemidler benyttes til finansiering der lån er opptatt tidligere.

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret vedtok i februar 2024 mandat, plan for medvirkning og framdriftsplan for effektiviseringsplan 2024-2027, jf. k-sak 04/24 (senere kalt nedtrekksplan 2024-2027). I henhold til framdriftsplanen legges det nå fram en sak til politisk behandling.

Redegjørelse for saken:

Det har vært medvirkningsprosesser med hovedtillitsvalgte i kommunal- og stabsområder i forbindelse med nedtrekksplanen. Kommunedirektøren har opprettet et administrativt omstillingsutvalg bestående av kommuneledelsen, hovedtillitsvalgte fra hovedsammenslutningene og hovedverneombud. Drøftingsmøte med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud ble avholdt 08.05.2024, jf. vedlegg Drøftingsnotat tiltak effektiviseringsplan til drøftingsmøte med tillitsvalgte etter hovedavtalen og Referat fra drøftinger 08.05.2024. I tillegg har NAV gjennomført drøftinger etter hovedavtalen i staten i MBA (medbestemmelsesapparatet), jf. vedlegg Referat MBA 09.04.2024.

I saken fra februar gis det en beskrivelse av kommende tiltak der man kan dele tiltakene i tre hovedkategorier.

Den ene kategorien er driftstiltak som er har vurdert å ligge under kommunedirektørens fullmakter. Dette er tiltak som gjelder endringer/nedleggelse av stillinger under administrativ struktur, holde vakante administrative funksjoner ledige, tiltak som påvirker administrative ordninger for ansatte og tiltak for å effektivisere organiseringen av ansatte innenfor tjenestene. Etter februar har man kommet fram til at en del av inntektene også bør legges inn her. Flere av tiltakene er iverksatt allerede.

Tiltak som er vurdert å ligge under kommunedirektørens fullmakter er innarbeidet i prognosen for mer-/mindreforbruk i 1. tertialrapport 2024. Oversikt over de ulike tiltakene framkommer som vedlegg til denne saken. I sum er beløpene av tiltakene følgende for gjeldene planperiode:

Tall i hele tusen	2024	2025	2026	2027	2028
SUM	-43 370	-59 420	-50 220	-50 220	-50 220

Denne saken dreier seg om de to andre hovedkategoriene:

- driftstiltak som ligger utenfor kommunedirektørens fullmakter
- endringer i investeringsprogrammet, herunder driftsmessige konsekvenser.

Foreslåtte driftstiltak som krever politisk behandling, fordeler seg slik på de tre kommunalområdene:

Tall i hele tusen	2024	2025	2026	2027	2028
Helse og mestring	-2 850	-37 700	-61 700	-61 700	-61 700
Kultur, oppvekst og aktivitet	-5 795	-25 915	-26 065	-23 765	-23 765
Plan, miljø og teknikk	-4 175	-5 650	-5 650	-5 650	-5 650
SUM	-12 820	-69 265	-93 415	-91 115	-91 115

Det er i alt forslag om 51 driftstiltak som krever politisk behandling. Det vises til vedlegg A-C hvor det enkelte tiltak er beskrevet, hvilke konsekvenser tiltaket har for innbyggerne og kompenserende tiltak.

Når det gjelder endringer i investeringsprogrammet, herunder driftsmessige konsekvenser, ligger det investeringer i vedtatt økonomiplan 2024-2027 totalt på 2 376 millioner kroner (eksklusive startlån og selvkost-områder).

Tall i hele tusen	2024	2025	2026	2027	SUM
Investeringer i varige driftsmidler	614 713	620 038	685 600	417 400	2 337 751
Investeringer i aksjer og andre selskaper	9 000	11 000	9 000	9 000	38 000
SUM	623 713	631 038	694 600	426 400	2 375 751

Kommunedirektøren foreslår å ta ned investeringsprogrammet med 575,1 millioner kroner i gjeldende planperiode. Dette innebærer et nedtrekk på 24,2 prosent av totale investeringer.

Tall i hele tusen	Område	2024	2025	2026	2027	SUM
Bro Mosseleva	PMT	- 30 000	-	30 000	-	-
Diverse veiprojekt	PMT	- 750	- 750	- 750	- 750	3 000
Ladestasjoner	PMT	- 200	- 200	- 200	- 200	800
Oppgradering Storebaugveien 8	PMT	-	-	- 500	- 500	1 000
Hageanlegget	PMT	- 1 500	- 7 500	- 13 500	- 18 400	4 100
Overvann i sentrum	PMT	- 7 500	-	-	-	7 500
Rammebevilgning gatelys	PMT	-	- 250	- 500	- 750	1 500
Trafikksikkerhetstiltak og FTU- tiltak	PMT	- 300	- 300	- 300	- 300	1 200
Samlokalisering bibliotek og kulturskole	MKE	- 6 000	- 53 000	- 294 000	- 53 000	406 000
Svømmehall på Nøkkeland	MKE	- 5 000	- 90 000	- 55 000	-	150 000
SUM		- 51 250	- 152 000	- 334 750	- 37 100	- 575 100

Ny investeringsplan vil med foreslåtte endringer ligge på totalt 1 801 millioner kroner i gjeldende planperiode.

Tall i hele tusen	2024	2025	2026	2027	SUM
Investeringer i varige driftsmidler	563 463	468 038	350 850	380 300	1 762 651
Investeringer i aksjer og andre selskaper	9 000	11 000	9 000	9 000	38 000
SUM	572 463	479 038	359 850	389 300	1 800 651

Endringer i momskompensasjon og bruk av lån i gjeldende planperiode for Moss kommune (bykassa):

Tall i hele tusen	2024	2025	2026	2027	2028
Endring momskompensasjon	7 211	1 466	-2 839	-2 498	-2 006
Redusert /økt bruk av lån	33 039	7 534	-11 411	-13 402	-9 594
Sum endringer finansposter	40 250	9 000	-14 250	-15 900	-11 600

+ reduserte inntekter / - økte inntekter

Endringer i momskompensasjon og bruk av lån i gjeldende planperiode for MKEiendom:

<i>Tall i hele tusen</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Endring momskompensasjon	1 930	24 840	62 270	9 540	
Redusert bruk av lån	9 070	118 160	286 730	43 460	
Sum endringer finansposter	11 000	143 000	349 000	53 000	

Endringer under PMT

Kommunedirektøren foreslår å utsette/ redusere vedtatte investeringer innenfor PMT. Dette gjelder ny bro over Mosseelva (utsatt ett år), diverse veiprojekter (reduisert fra 3,75 til 3,0 millioner kroner årlig), etablering av ladestasjoner (reduisert fra 0,5 til 0,3 millioner kroner), oppgradering Storebaugveien 8 (reduisert fra 1 til 0,5 millioner kroner fra 2026), hageanlegg Alby (utsatt ett år), overvannstiltak i sentrum (utsatt ett år), rammebevilgning gateløys (reduisert fra 5 til 3,5 millioner kroner planperioden), trafikksikkerhetstiltak (reduseres fra 3,8 til 3,5 millioner kroner i årlig bevilgning).

Utsatte investeringstiltak vil medføre lengre ventetid for nye tiltak. Reduserte investeringstiltak vil medføre lavere kvalitet/mindre omfang av tiltak.

Samlokalisering av bibliotek og kulturskole

Kommunedirektøren foreslår å avslutte investering "samlokalisering av bibliotek og kulturskole i Gudeskvartalet». Det foreslås å gå videre med leieavtale for nye lokaler til Moss kulturskole og oppgradering av dagens lokaler for Moss bibliotek i sentrum.

Moss biblioteks avdeling i Møllebyen har per dags dato leiekontrakt som utgår 31.12.26, med opsjon på to perioder à 10 år. Biblioteket i Møllebyen har i lengre tid vært i dialog med utleier knyttet til nødvendige utbedringer av bygget. Det vurderes ikke at det foreligger noen andre reelle alternativer til lokaler for bibliotek i sentrum per dags dato. Det anbefales derfor at nødvendige utbedringer gjennomføres, og at utleieavtale forlenges i henhold til kontrakt. Kulturskolen har behov for nye lokaler som tilfredsstiller dagens krav til undervisning samt personal- og administrasjonslokaler. Moss kommune har gjennomført en anbuds konkurranse hvor fem tilbud ble levert. I henhold til forhåndsdefinerte kriterier, og kulturskolens faglige synspunkt og behov vurderes «Konventionsgården» og Gudes gate 1 som mulige lokaler. "Konventionsgården" vurderes som det best egnede lokalet for undervisning og drift. Kommunen vil gå i videre forhandlinger med begge aktuelle tilbydere for å avgjøre hvilket lokale som i størst mulig grad kan tilfredsstille kravspesifikasjonen i henhold til oppdrag.

Svømmehall på Nøkkeland

Kommunedirektøren foreslår å utsette investering «etablering av svømmehall på Nøkkeland» på ubestemt tid grunnet den økonomiske situasjonen til Moss kommune.

Driftskonsekvenser av endringer i investeringsplan

<i>Tall i hele tusen</i>	2024	2025	2026	2027	2028		
PMT - Renter og avdrag, diverse justeringer	-	3 382	-	3 931	-	1 524	
Bemanning hageanlegget			-	890	-	720	
Samlokalisering bibliotek og kulturskole			-	-	17 247	-	34 494
Husleie bibliotek						5 500	
Husleie kulturskolen		2 000		2 000		2 000	
Svømmehall på Nøkkeland			-	7 855	-	15 710	15 710
SUM	-	-	1 382	-	10 676	-	44 228

Endringer under PMT

Endringene vil innebære reduserte renter og avdrag for Moss kommune i planperioden. I tillegg vil økte utgifter knyttet til bemanning ved hageanlegget på Alby utsettes ett år.

Samlokalisering av bibliotek og kulturskole

Avslutning av investeringen vil innebære en redusert husleie mot MKE på 17,2 millioner kroner i 2027, med en helårsvirkning på 34,5 millioner kroner fra og med 2028. Husleie knyttet til nye lokaler til Moss kulturskole er estimert til 2 millioner kroner årlig fra og med 2025. Husleie til Moss biblioteks avdeling i Møllebyen er lagt inn fra 2028. Denne utgiften faller bort dersom investeringen blir gjennomført.

Svømmehall på Nøkkeland

En utsettelse av investeringen på ubestemt tid innebærer en redusert husleie mot MKE på 7,9 millioner kroner i 2026, med en helårsvirkning på 15,7 millioner kroner fra og med 2027. I tillegg vil et slikt anlegg ha driftsmessige konsekvenser for KOA knyttet til badevakter osv. Utgiftene til dette er ikke tatt med i gjeldende økonomiplan, og vil avhenge av åpningstider og hvor mye hallen blir brukt som publikumshall.

Oppsummering effekter drift

Driftstiltak under kommunedirektørens fullmakter på til sammen 43,3 millioner kroner er innarbeidet i 1. tertialrapport 2024. Driftstiltak som krever politisk behandling summeres til 12,8 millioner kroner i 2024. Totalt utgjør foreslåtte tiltak i nedtrekksplanen 56,2 millioner kroner for inneværende år. Moss kommune har i gjeldende økonomiplan et effektiviseringskrav på 70 millioner kroner i 2024. Differansen mellom nedtrekksplanen og effektiviseringskravet på 13,8 millioner kroner foreslås finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

<i>Tall i hele tusen</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Driftstiltak under kommunedirektørens fullmakter	-43 370	-59 420	-50 220	-50 220	-50 220
Driftstiltak som krever politisk behandling	-12 820	-69 265	-93 415	-91 115	-91 115
Endringer i investeringsprogram:					
- endringer renter og avdrag PMT		-3 382	-3 931	-2 793	-1 524
- endringer overføringslinjer MKE			-7 855	-32 957	-50 204
- endring driftsmessige konsekvenser		2 000	1 110	1 280	7 500
SUM	-56 190	-130 067	-154 311	-175 805	-185 563

SUM tiltak i nedtrekksplan	-56 190	-130 067	-154 311	-175 805	-185 563
Effektiviseringskrav i økonomiplan	-70 000	-120 000	-180 000	-180 000	-180 000
Differanse	-13 810	10 067	-25 689	-4 195	5 563

Avsluttende kommentarer før konklusjon

Det vil i uke 22 bli lagt fram en ny sak om kommunens økonomi. Denne saken har sine utspring i to forhold:

- Formannskapssak 16/24 hvor første vedtakspunkt lyder følgende: Tallene i gjeldende økonomiplan 2024-2027 rulleres i juni-møtene i formannskapet og kommunestyret.
- Statsforvalteren har i brev av 02.05.2024 stilt krav om at uspesifiserte innsparinger i gjeldende økonomiplan må legges som utgiftsreduksjoner på ett eller flere tjenesteområder de neste fire årene.

I gjeldene økonomiplan ligger det inne uspesifiserte innsparinger på 213 millioner kroner for hvert av årene i perioden 2025-2027. Dette er uspesifiserte innsparinger som kommer i tillegg til beløpene i nedtrekksplan 2024-2027. I saken som legges fram i uke 22 vil det bli gjort nye beregninger av hvor store disse uspesifiserte innsparingene vil bli basert på nye planforutsetninger siden økonomiplan 2024-2027 ble vedtatt i desember 2023.

Rammer, prosesser og framdriftsplan for arbeidet med kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2025-2028 som blir lagt fram 1. november vil bli skissert i saken.

Oppsummering og konklusjon

Det fremmes i denne saken forslag om 51 driftstiltak som krever politisk behandling. I sum er tiltakene for 2024 på 12,82 millioner kroner. For de tre neste årene er summen av tiltakene vesentlig høyere. Sammen med tiltak som er vurdert å ligge under kommunedirektørens fullmakter, gir det nedtrekk på 56,19 millioner kroner for 2024. Effektiviseringskravet i økonomiplanen var 70 millioner kroner for 2024. Resterende beløp på 13,81 foreslås dekket av disposisjonsfond.

I tillegg fremmes det forslag om nedtrekk av investeringsprogram 2024-2027 på til sammen 575 millioner kroner. Dette gir et redusert låneopptak i 2024 for Moss kommune på 33

millioner kroner. Sammen med en mindre reduksjon i låneopptak 2024 som er omtalt i sak om 1. tertial 2024 blir årets låneopptak for Moss kommune endret til 238,9 millioner kroner. Hans Reidar Næss, kommunedirektør

Moss, 24.05.2024

Kommunestyret 18.06.2024:

Behandling:

Forslag fra AP, SV, Rødt, MDG, SP og KrF, foreslått av Kasy Børve Galgalo, Kristelig Folkeparti

1. Nedtrekksplanen som er beskrevet i dette dokumentet vedtas med følgende endringer:

Følgende kutt gjennomføres ikke:	2024	2025	2026	2027
SUM Helse og mestring	2 850	37 700	61 700	61 700
SUM Kultur, oppvekst og aktivitet	5 795	25 915	26 065	23 765
SUM Plan, miljø og teknikk	4 175	5 650	5 650	5 650
	12 820	69 265	93 415	91 115

Følgende endringer gjennomføres	2024	2025	2026	2027
Reversere prognose for skatteanslag	10 000	10 000	10 000	10 000
Reversere kutt i eiendomsskatt		19 000	19000	19000
Nedskalere hageanlegget på Alby		126	1700	2400
Politisk ledelse og kompetansehevende tiltak	300	600	600	600
Støtte til ungdomspartiene		50	50	50
Slå sammen utvalg BSN og NLM	300	670	670	670
Stillingsressurs gratis forhåndskonferanse	1000	1000	1000	1000
Byarkitekt	700	1400	1400	1400
Mulighetsstudie Kleberget - Tollboden	500	2000		
Brøyting av private veier	250	500	500	500
Reversere reversering av økning i parkeringsavgifter	150	320	320	320
Endre drift på Melløs sykehjem	2400	7200	18000	36000
Redusere utvalgslederstillingene til 20%	200	550	550	550
BHG - Flere tellinger av barn i private barnehager		1 000	1 000	1 000
Totalt	15 800	44 416	54 790	73 490

Verbalforslag:

1. Christian Frederik – dagene videreutvikles til en festival med fokus på fred og demokrati, med foredrag, samtaler, debatter og utstillinger i samarbeid med frivillige og ideelle organisasjoner, som kan sette fokus på ulike aspekter ved fred og demokrati i lokalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv.
1. 2. Mulighetsstudien for samlokalisert bibliotek og kulturskole i Gudeskvartalet fullføres. Mulighetsstudien skal inkludere en analyse av hvordan bygget kan generere inntekter gjennom privat-offentlig samarbeid. Mulighetsstudien skal videre sammenligne husleiekostnader i samlokalisert bygg (hensyntatt inntekter gjennom privat-offentlig samarbeid), med oppdaterte leiekostnader ved evt langsiktige leiekontrakter for bibliotek og kulturskole. Investeringen som tas ut av økonomiplanen i sak 56/24, skal revurderes i behandling av budsjett og økonomiplan 25-28. På

samme måte skal investeringen ang svømmehall på Nøkkeland vurderes når vi får en oversikt over totalsituasjonen i behandling av budsjett og økonomiplan 25-28.

1. 3. Åtte sykehjemsplasser i uhensiktsmessige lokaler på Melløs sykehjem legges ned fra oktober 2024. Virksomheten på Melløs sykehjem vurderes endret fra ordinær sykehjemsdrift til trygghetsboliger når nye sykehjemsplasser på Per Gynt står klare. Det legges frem en sak for kommunestyret om opprettelse av trygghetsboliger i kommunal eller ideell regi i lokalene.

Forslag fra Høyre, FrP, Ny Kurs, og Venstre, foreslått av Jorunn Karlsen Wiborg, Høyre

1.

Nedtrekksplanen som er beskrevet i dette dokumentet vedtas, med følgende endringer:

- a. Kutt i kreftkoordinatorer gjennomføres kun delvis, slik at kuttet reduseres fra kr 2 000 000,- til kr 1 000 000,-.
 - b. Kutt i elevløser gjennomføres ikke.
 - c. Stenging av isbanen gjennomføres ikke.
 - d. Forslag om reduksjon i tilskudd til Fontenehuset, å avvikle støtten til Generasjon M, å avvikle støtten til «I jobb» og å ikke videreføre avtale om seniorsenter, gjennomføres ikke.
 - e. Kutt i disposisjonspost for utvalget UIK reduseres til kr 230 000,-, slik at ny sum på disposisjonsposten blir kr 550 000,- for årene 2025-2027. Inneværende år kuttes det kun med kr 50 000,-.
 - f. Nye eller økte kutt, eller økte inntekter gjennomføres som følger:
 - i. Det reduseres med en møterekke hvert år fremover, med en anslått besparelse på kr 450 000,- årlig.
 - ii. Telefongodtgjørelse til utvalgsledere og gruppeledere fjernes, til en besparelse på kr 100 000,- årlig.
 - iii. Kutt i aktivitetsavdelingen økes med kr 2 550 000,-, til totalt 4 250 000,-.
 - iv. Det brukes ikke penger på å anlegge nye fartsdumper i perioden, med en besparelse på kr 200 000,- årlig.
 - v. Festivalen Sin kuttes med kr 100 000,- årlig.
 - vi. Det iverksettes eiendomssalg for minimum kr 70 000 000, der inntektene skal gå til å nedbetale lån med høyest kostnader. Anslått reduksjon i rente- og avdragskostnader er kr 2 150 000,- i 2025 og kr 4 300 000,- i årene 2026 og 2027.
 - vii. Det legges inn en forventet overføring fra MKE og MH på til sammen kr 3 000 000,- i 2024, og 4 300 000 fra 2025-2027, under forutsetning av positive styrevedtak.
2. Følgende prinsipper legges til grunn for videre nedtrekksprosess, frem mot budsjett- og økonomiplanprosess til høsten:
- a. Målet med denne prosessen skal ikke kun være å oppnå balanse, men på sikt skape et driftsmessig overskudd. Dette overskuddet skal gi handlingsrom som gjør det mulig å kunne følge opp flere av de politiske prioriteringene som ble vedtatt i økonomiplan 12.12.23, herunder kutt i eiendomsskatt, svømmehall på Nøkkeland og andre satsinger.
 - b. Forebyggende arbeid skal prioriteres bevart så langt det er mulig.
 - c. Man skal forsøke å unngå kutt som forårsaker nedleggelse av tilbud som ikke enkelt kan settes i gang igjen.
 - d. Tiltak som vil svekke kommunens omdømme bør vurderes særskilt.

Kommunedirektøren skal vurdere muligheten for at funksjonen som pårørende koordinator etableres i et pårørendesenter, og at stillingen inngår i et utstrakt samarbeid med ideelle og frivillige organisasjoner.

Posisjonens forslag til nedtrekk				
<i>Tall i hele tusen</i>	2024	2025	2026	2027
HM - Avvikle ALIS stillingene	-600	-1 300	-1 300	-1 300
HM - Avvikle handling for brukere	-100	-800	-800	-800
HM - Avvikle utkjøring av mat	-300	-500	-500	-500
HM - Heve terskelen for å få hjelp	-300	-11 000	-11 000	-11 000
HM - Legge ned 1 fysioterapeutstilling	0	-400	-400	-400
HM - Legge ned helsefagarbeider stilling innen rehab i hjemmet	-200	-700	-700	-700
HM - Legge ned Melløs sykehjem	0	-18 000	-42 000	-42 000
HM - Legge ned stilling som eldrekonulent	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
HM - Legge ned stillingene som kreftkoordinatorer.	0	-1 000	-1 000	-1 000
HM - Redusere aktivitetsavdelingen	-300	-1 700	-1 700	-1 700
HM - Ta betalt for ikke-avlyste oppdrag	-50	-300	-300	-300
SUM Helse og mestring	-2 850	-36 700	-60 700	-60 700
BHG - Flere tellinger av barn i private barnehager		-1 000	-1 000	-1 000
BHG - Redusere åpningstider 30 minutter per dag		-1 000	-1 000	-1 000
BHG - Stenge en ekstra uke om sommeren		-1 000	-1 000	-1 000
KAM - Avvente iverksetting av utekontakter	-1 200	-1 600	-1 600	
KAM - Avvente iverksetting pårørendesenter	-500	-800	-800	
KAM - Avvikle Christian Frederik-dagene		-300	-300	-300
KAM - Avvikle den kulturelle velkomstpakka	-175	-350	-350	-350
KAM - Avvikle Hedersfesten		-200	-200	-200
KAM - Avvikle utvalgets disposisjonspost	-50	-230	-230	-230
KAM - DKS - lokale midler	-650	-350		0
KAM - Gjennomgang av driftstilskudd/ tilskudd til frivillige og kulturmidler				
Avvikle støtten til Fellesskap for mat	0	-1 455	-1 455	-1 455
Avvikle tilskudd til Evangeliesenteret	0	-200	-200	-200
Ikke økning i drifts- og aktivitetsstøtte til lag og foreninger	0	-160	-260	-260
Reduksjon i tilskudd til Moss Pride	0	-100	-100	-100
KAM - Kutte tiltak leve hele livet	-1 020	-1 020	-1 020	-1 020
Skole - 3 ukers feriestengt SFO og oppstart sfo året 1.august	0	-1 000	-1 000	-1 000
Skole - Avvikle kulturopplevelser SFO	-500	-500	-500	-500
Skole - Gratis sfo 3G		-4 000	-4 000	-4 000
Skole - Redusere åpningstid SFO - harmonisere		-400	-800	-800
Skole - Søskenmoderasjon sfo		-700	-700	-700
SUM Kultur, oppvekst og aktivitet	-4 095	-16 365	-16 515	-14 115

KTEK - Asfaltering	-300	-300	-300	-300
KTEK - Brovedlikehold	-250	-500	-500	-500
KTEK - Div. uspeisifisert utbedringer vei og trafiksikkerhetstiltak	-500	-1 000	-1 000	-1 000
KTEK - Feiing	-150	-150	-150	-150
KTEK - Kantklipp	-100	-100	-100	-100
KTEK - Lapping av slag hull	-75	-75	-75	-75
KTEK - Reduksjon vintervakt	-100	-200	-200	-200
KTEK - Utskifting av kantstein	-75	-75	-75	-75
MILJØ - Beskjæring/skjøtsel	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Friluftstoletter	-300	-300	-300	-300
MILJØ - Handlingsplan parkering - tiltak som ikke gjennomføres	-200	-500	-500	-500
MILJØ - Lekeplasser	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Ny belysning skateparken etc	-300	0	0	0
MILJØ - Reduksjon sommervakt renovasjon	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Sommervikariat for de med spesielle behov og utfordringer	-375	-700	-700	-700
MILJØ - Utleie av kommunal grunn - øke satser	0	-50	-50	-50
MILJØ - Utleie av kommunale parker	0	-100	-100	-100
MILJØ - Vedlikehold av stier	-100	-100	-100	-100
PMT - Støtte til dekning av byggesaksgebyr for lag og foreninger avvikles	-100	-100	-100	-100
SAMF - Klimasatsmidler	-400	0	0	0
SUM Plan, miljø og teknikk	-3 925	-4 850	-4 850	-4 850
Nye nedtrekk				
Det reduseres med en møterekke hvert år fremover		-450	-450	-450
Telefongodtgjørelse til utvalgsledere og gruppeledere fjernes		-100	-100	-100
Kutt i aktivitetsavdelingen økes		-2 550	-2 550	-2 550
Det brukes ikke penger på å anlegge nye fartsdumper		-200	-200	-200
Støtten til Festivalen Sin kuttes		-100	-100	-100
Eiendomssalg på 70 mill, reduserte lånekostnader		-2 150	-4 300	-4 300
Overføring fra MKE og MH	-3 000	-4 300	-4 300	-4 300
SUM nye nedtrekk	-3 000	-9 850	-12 000	-12 000
SUM total	-13 870	-67 765	-94 065	-91 665

Tilleggsforslag fra FrP, Høyre, Ny Kurs og Venstre, foreslått av Michael Torp, Fremskrittspartiet

Det bestilles en egen sak til Kommunestyret hvor Kommunens anledning til å overføre verdier fra kommunale foretak blir vurdert juridisk. Dette gjelder spesielt for Moss Havn. Saken fremmes før neste behandling av budsjett- og økonomiplan.

Protokolltilførsel fra Senterpartiet, foreslått av Bjørge Marckus Huth, Senterpartiet

Senterpartiet stemmer for opposisjonens forslag til nedtrekksplan med unntak av følgende:

1. Vi støtter ikke at mulighetsstudien for samlokalisert bibliotek og kulturskole i Gudeskvartalet fullføres, da vi heller ikke var en del av Ekeby-avtalen.
2. Vi ønsker å bevilge penger til brøyting av private veier.

Habilitet:

Mette-Gro Karlsen (AP) fikk sin habilitet vurdert i sak 056/24. Et enstemmig kommunestyre erklærte representanten inhabil i saken. Songül Øzbal (AP) møtte som vara.

Anne Bramo (H) fikk sin habilitet vurdert i sak 056/22. Et enstemmig kommunestyre erklærte representanten inhabil i saken. Aleksander Leirstein (H) møtte som vara.

Gretha Kant (H) fikk sin habilitet vurdert i sak 056/24. Et enstemmig kommunestyre erklærte representanten inhabil i saken. Kari Haneborg Røhr (H) møtte som vara.

Votering:

Forslag fra AP, SV, Rødt, MDG, SP og KrF ble satt opp mot forslag fra H, FrP, Ny Kurs og Venstre inkludert tilleggsforslaget fremmet av FrP. .

Forslaget fra H, FrP, Ny Kurs og Venstre ble vedtatt mot 24 stemmer (AP, SV, Rødt, MDG, SP, KrF, INP og PP).

Protokolltilførsel fra Senterpartiet:

Senterpartiet stemmer for opposisjonens forslag til nedtrekksplan med unntak av følgende:

1. Vi støtter ikke at mulighetsstudien for samlokalisert bibliotek og kulturskole i

Gudeskvartalet fullføres, da vi heller ikke var en del av Ekeby-avtalen.

2. Vi ønsker å bevilge penger til brøyting av private veier.

KS- 056/24 Vedtak:

1.

Nedtrekksplanen som er beskrevet i dette dokumentet vedtas, med følgende endringer:

- a. Kutt i kreftkoordinatorer gjennomføres kun delvis, slik at kuttet reduseres fra kr 2 000 000,- til kr 1 000 000,-.
 - b. Kutt i elevloser gjennomføres ikke.
 - c. Stenging av isbanen gjennomføres ikke.
 - d. Forslag om reduksjon i tilskudd til Fontenehuset, å avvikle støtten til Generasjon M, å avvikle støtten til «I jobb» og å ikke videreføre avtale om seniorsenter, gjennomføres ikke.
 - e. Kutt i disposisjonspost for utvalget UIK reduseres til kr 230 000,-, slik at ny sum på disposisjonsposten blir kr 550 000,- for årene 2025-2027. Inneværende år kuttes det kun med kr 50 000,-.
 - f. Nye eller økte kutt, eller økte inntekter gjennomføres som følger:
 - i. Det reduseres med en møterekke hvert år fremover, med en anslått besparelse på kr 450 000,- årlig.
 - ii. Telefongodtgjørelse til utvalgsledere og gruppeledere fjernes, til en besparelse på kr 100 000,- årlig.
 - iii. Kutt i aktivitetsavdelingen økes med kr 2 550 000,-, til totalt 4 250 000,-.
 - iv. Det brukes ikke penger på å anlegge nye fartsdumper i perioden, med en besparelse på kr 200 000,- årlig.
 - v. Festivalen Sin kuttes med kr 100 000,- årlig.
 - vi. Det iverksettes eiendomssalg for minimum kr 70 000 000, der inntektene skal gå til å nedbetale lån med høyest kostnader. Anslått reduksjon i rente- og avdragskostnader er kr 2 150 000,- i 2025 og kr 4 300 000,- i årene 2026 og 2027.
 - vii. Det legges inn en forventet overføring fra MKE og MH på til sammen kr 3 000 000,- i 2024, og 4 300 000 fra 2025-2027, under forutsetning av positive styrevedtak.
2. Følgende prinsipper legges til grunn for videre nedtrekksprosess, frem mot budsjett- og økonomiplanprosess til høsten:
- a. Målet med denne prosessen skal ikke kun være å oppnå balanse, men på sikt skape et driftsmessig overskudd. Dette overskuddet skal gi handlingsrom som gjør det mulig å kunne følge opp flere av de politiske prioriteringene som ble vedtatt i økonomiplan 12.12.23, herunder kutt i eiendomsskatt, svømmehall på Nøkkeland og andre satsinger.
 - b. Forebyggende arbeid skal prioriteres bevart så langt det er mulig.
 - c. Man skal forsøke å unngå kutt som forårsaker nedleggelse av tilbud som ikke enkelt kan settes i gang igjen.
 - d. Tiltak som vil svekke kommunens omdømme bør vurderes særskilt.

Kommunedirektøren skal vurdere muligheten for at funksjonen som pårørendekoordinator etableres i et pårørendesenter, og at stillingen inngår i et utstrakt samarbeid med ideelle og frivillige organisasjoner.

Posisjonens forslag til nedtrekk				
<i>Tall i hele tusen</i>	2024	2025	2026	2027
HM - Avvikle ALIS stillingene	-600	-1 300	-1 300	-1 300
HM - Avvikle handling for brukere	-100	-800	-800	-800
HM - Avvikle utkjøring av mat	-300	-500	-500	-500
HM - Heve terskelen for å få hjelp	-300	-11 000	-11 000	-11 000
HM - Legge ned 1 fysioterapeutstilling	0	-400	-400	-400
HM - Legge ned helsefagarbeider stilling innen rehab i hjemmet	-200	-700	-700	-700
HM - Legge ned Melløs sykehjem	0	-18 000	-42 000	-42 000
HM - Legge ned stilling som eldrekonsulent	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
HM - Legge ned stillingene som kreftkoordinatorer.	0	-1 000	-1 000	-1 000
HM - Redusere aktivitetsavdelingen	-300	-1 700	-1 700	-1 700
HM - Ta betalt for ikke-avlyste oppdrag	-50	-300	-300	-300
SUM Helse og mestring	-2 850	-36 700	-60 700	-60 700
BHG - Flere tellinger av barn i private barnehager		-1 000	-1 000	-1 000
BHG - Redusere åpningstider 30 minutter per dag		-1 000	-1 000	-1 000
BHG - Stenge en ekstra uke om sommeren		-1 000	-1 000	-1 000
KAM - Avvente iverksetting av utekontakter	-1 200	-1 600	-1 600	
KAM - Avvente iverksetting pårørendesenter	-500	-800	-800	
KAM - Avvikle Christian Frederik-dagene		-300	-300	-300
KAM - Avvikle den kulturelle velkomstpakka	-175	-350	-350	-350
KAM - Avvikle Hedersfesten		-200	-200	-200
KAM - Avvikle utvalgets disposisjonspost	-50	-230	-230	-230
KAM - DKS - lokale midler	-650	-350		0
KAM - Gjennomgang av driftstilskudd/ tilskudd til frivillige og kulturmidler				
Avvikle støtten til Fellesskap for mat	0	-1 455	-1 455	-1 455
Avvikle tilskudd til Evangeliesenteret	0	-200	-200	-200
Ikke økning i drifts- og aktivitetsstøtte til lag og foreninger	0	-160	-260	-260
Reduksjon i tilskudd til Moss Pride	0	-100	-100	-100
KAM - Kutte tiltak leve hele livet	-1 020	-1 020	-1 020	-1 020
Skole - 3 ukers feriestengt SFO og oppstart sfo året 1.august	0	-1 000	-1 000	-1 000
Skole - Avvikle kulturopplevelser SFO	-500	-500	-500	-500
Skole - Gratis sfo 3G		-4 000	-4 000	-4 000
Skole - Redusere åpningstid SFO - harmonisere		-400	-800	-800
Skole - Søskenmoderasjon sfo		-700	-700	-700
SUM Kultur, oppvekst og aktivitet	-4 095	-16 365	-16 515	-14 115

KTEK - Asfaltering	-300	-300	-300	-300
KTEK - Brovedlikehold	-250	-500	-500	-500
KTEK - Div. uspeisifisert utbedringer vei og trafiksikkerhetstiltak	-500	-1 000	-1 000	-1 000
KTEK - Feiing	-150	-150	-150	-150
KTEK - Kantklipp	-100	-100	-100	-100
KTEK - Lapping av slaghull	-75	-75	-75	-75
KTEK - Reduksjon vintervakt	-100	-200	-200	-200
KTEK - Utskifting av kantstein	-75	-75	-75	-75
MILJØ - Beskjæring/skjøtsel	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Friluftstoletter	-300	-300	-300	-300
MILJØ - Handlingsplan parkering - tiltak som ikke gjennomføres	-200	-500	-500	-500
MILJØ - Lekeplasser	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Ny belysning skateparken etc	-300	0	0	0
MILJØ - Reduksjon sommervakt renovasjon	-200	-200	-200	-200
MILJØ - Sommervikariat for de med spesielle behov og utfordringer	-375	-700	-700	-700
MILJØ - Utleie av kommunal grunn - øke satser	0	-50	-50	-50
MILJØ - Utleie av kommunale parker	0	-100	-100	-100
MILJØ - Vedlikehold av stier	-100	-100	-100	-100
PMT - Støtte til dekning av byggesaksgebyr for lag og foreninger avvikles	-100	-100	-100	-100
SAMF - Klimasatsmidler	-400	0	0	0
SUM Plan, miljø og teknikk	-3 925	-4 850	-4 850	-4 850
Nye nedtrekk				
Det reduseres med en møterekke hvert år fremover		-450	-450	-450
Telefongodtgjørelse til utvalgsledere og gruppeledere fjernes		-100	-100	-100
Kutt i aktivitetsavdelingen økes		-2 550	-2 550	-2 550
Det brukes ikke penger på å anlegge nye fartsdumper		-200	-200	-200
Støtten til Festivalen Sin kuttes		-100	-100	-100
Eiendomssalg på 70 mill, reduserte lånekostnader		-2 150	-4 300	-4 300
Overføring fra MKE og MH	-3 000	-4 300	-4 300	-4 300
SUM nye nedtrekk	-3 000	-9 850	-12 000	-12 000
SUM total	-13 870	-67 765	-94 065	-91 665

4. Følgende endringer i investeringsbudsjettet 2024 vedtas:

Sum endring investeringsutgifter	- 40 250
Redusert bruk av momskompensasjon grunnet endringer i investeringsprosjekter	7 211
Redusert bruk av lån	33 039
Sum endringer av finansposter, tilskudd, momskompensasjon og bruk av lån	40 250

5. Moss kommune (bykasse reduserer låneopptaket med 33 039 000 kroner og tar opp inntil 238 909 000i lån til finansiering av investeringer jamfør kommunelovens § 14-15 første ledd. Ubrukte lånemidler benyttes til finansiering der lån er opptatt tidligere.

6. Det bestilles en egen sak til Kommunestyret hvor Kommunens anledning til å overføre verdier fra kommunale foretak blir vurdert juridisk. Dette gjelder spesielt for Moss Havn. Saken fremmes før neste behandling av budsjett- og økonomiplan.

Formannskapet 06.06.2024:

Behandling:

Alternativt forslag, foreslått av Michael Torp, Fremskrittspartiet

Saken oversendes Kommunestyret uten realitetsbehandling.

Votering:

Kommunedirektørens forslag ble satt opp mot alternativt forslag fra Høyre, FrP, Ny Kurs og Venstre. Alternativt forslag ble enstemmig vedtatt.

FSK- 038/24 Vedtak:

Saken oversendes Kommunestyret uten realitetsbehandling.

Administrasjonsutvalget 31.05.2024:

Behandling:

Alternativt forslag omforent, foreslått av Michael Torp, Fremskrittspartiet
Saken tas til orientering.

Orientering ved Anne Katrine Njøsén, leder enhet HR

Votering:

Det alternative forslaget fra Fremskrittspartiet ble satt opp mot kommunedirektørs forslag til vedtak.

Det omforente forslaget ble enstemmig vedtatt.

ADMU- 016/24 Vedtak:

Uttalelse fra administrasjonsutvalget

Saken tas til orientering.